

2408000103051003/1908000103060002/1908000103050021
EXAMINATION DECEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NON-NEP) (THIRD SEMESTER)
BANKING – I
BANKING LAW & PRACTICE

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (NON-NEP) (THIRD SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **BANKING – I
BANKING LAW & PRACTICE**
- c. Subject Code No : **2408000103051003 / 1908000103060002 / 1908000103050021**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 Answer the following Multiple Choice Questions.

15

1. The right of a set-off customer's account can be exercised only by _____.
A. Bailor
B. Debtor
C. Banker
D. Customer
2. When customer's account is overdrawn or when customer has taken loan from banker, then the customer is called_____.
A. Creditor
B. Agent
C. Debtor
D. Bailor
3. An undesirable customer is_____.
A. A minor
B. A married Woman
C. An unregistered firm
D. A person who doesn't maintain minimum balance in the Account
4. Full form of CTS.
A. Cheque Transfer Solution
B. Cheque Traveller Solution
C. Cheque Transaction System
D. Cheque Truncation System

5. Full form NEFT.
- A. Nature Electronic Fund Transfer
 - B. Neuter Electronic Fund Transfer
 - C. National Electronic Fund Transfer
 - D. Natural Electronic Fund Transfer
6. The definition of Corporate Governance is given in_____.
- A. Cadbury Report (U.K.)
 - B. Parle Report (U.S.)
 - C. Malhotra Report (U.K.)
 - D. Burman Report (U.S.)
7. Banking Ombudsman Scheme is also known as_____ as per latest amendment.
- A. One State One Ombudsman
 - B. One Bank One Ombudsman
 - C. One Nation One Ombudsman
 - D. One District One Ombudsman
8. Section-24 of Banking Regulation Act belongs to _____.
- A. Statutory Liquidity Ratio
 - B. Cash Reserve Ratio
 - C. Repo Rate
 - D. Reverse Repo Rate
9. Full form of BCBF.
- A. Business Communication and Business Facilitators
 - B. Business Correspondents and Banking Finance
 - C. Business Correspondents and Business Facilitators
 - D. Banking Communication and Business Finance
10. Which of the following schemes launched by the Government is not a "Financial Inclusion Scheme"?
- A. Atal Pension Yojna (APY)
 - B. Pradhanmantri Jan Dhan Yojna
 - C. Pradhanmantri Mudra Yojna
 - D. Swachh Bharat Yojna
11. When the banker receives a garnishee order, the banker_____.
- A. Will open Customer's Account
 - B. Will provide loan to customer
 - C. Will give shares to customer
 - D. Will temporarily suspend customer's account

12. RBI can carry out inspection of any bank under section _____ of Banking Regulation Act.
A. 25 B. 30 C. 35 D. 40
13. Which Committee recommended the BCBF Model?
A. R. S. Shah B. H. R. Khan
C. V. K. Gupta D. M. H. Sharma
14. Which action should be taken by the bank to maintain ethics?
A. Investment in stock market
B. Disclose wrong figures of NPA
C. Follow guidelines of RBI
D. Investment in risky asset
15. Full form of POS.
A. Price of Settlement B. Price of Sale
C. Point of Sale D. Point of Settlement

Q.2 Answer the following questions in brief. (Any Four)

8

1. Explain meaning of banker's customer.
2. Give full form of IMPS.
3. What do you mean by financial literacy?
4. What do you mean by EFT?
5. Explain the meaning of the general lien.
6. What do you meant by CSR?
7. What is a payment wallet?
8. What is a banker's right to set-off?

Q.3 Discuss the special characteristics of the relationship between banker and customer.

13

OR

What is the banking ombudsman scheme? Explain the objectives, powers and duties of the banking ombudsman scheme.

Q.4 (A) Write short notes. (Any Two)

8

1. RTGS
2. Ethics in banks
3. Provisions of statement to be sent to RBI
4. Role of BC/BF in financial inclusion.

(B) Write short notes. (Any Two)

6

1. Procedure to close account of undesirable customer
2. Provisions of Audit as per Banking Regulation Act
3. ATM
4. Kiosk Banking

Gujarati Version

[Max.marks: 50]

Q.1 નીચેના બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

15

1. ગ્રાહકના ખાતા સરભર કરવાનો અધિકાર_____પાસે હોય છે.
અ. બેઈલોર
ક. બેન્કર
બ. દેવાદાર
ડ. ગ્રાહક
2. જ્યારે ગ્રાહકે બેંકમાંથી ઓવરડ્રાફ્ટ કે લોન મેળવી હોય ત્યારે ગ્રાહક _____કહેવાય.
અ. લેણદાર
બ. એજન્ટ
ક. દેવાદાર
ડ. બેઈલોર
3. અનિચ્છનીય ગ્રાહક એટલે _____.
અ. સગીર
બ. પરણિત સ્ત્રી
ક. બિનનોંધાયેલ પેઢી
ડ. જે વ્યક્તિ ખાતામાં લઘુત્તમ સિલ્ક જાળવતો ન હોય
4. CTSનું આખું નામ _____.
અ. Cheque Transfer Solution
ક. Cheque Transaction System.
બ. Cheque Traveller Solution
ડ. Cheque Truncation System

5. NEFT નું આખું નામ_____.
- અ. Nature Electronic Fund Transfer
બ. Neuter Electronic Fund Transfer.
ક. National Electronic Fund Transfer
ડ. Natural Electronic Fund Transfer
6. કોર્પોરેટ ગવર્નન્સની વ્યાખ્યા _____ માં આપવામાં આવી છે.
- અ. કેડબરી રિપોર્ટ (યૂ.કે.) બ. પારલે રિપોર્ટ (યુ.એસ.એ.)
ક. મલ્હોત્રા રિપોર્ટ (યૂ.કે.) ડ. બર્મન રિપોર્ટ (યુ.એસ.એ.)
7. નવનિતમ સુધારા મુજબ બેંકિંગ લોકપાલ યોજનાને _____ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- અ. એક રાજ્ય એક લોકપાલ બ. એક બેંક એક લોકપાલ
ક. એક રાષ્ટ્ર એક લોકપાલ ડ. એક જીલ્લો એક લોકપાલ
8. બેંકિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટની કલમ-24 _____ ની છે.
- અ. વૈધાનિક પ્રવાહિતા પ્રમાણ બ. રોકડ અનામત પ્રમાણ
ક. રેપો રેટ ડ. રિવર્સ રેપો રેટ
9. BCBSનું પૂર્ણ સ્વરૂપ.
- અ. બિઝનેસ કોમ્યુનિકેશન અને બિઝનેસ ફેસિલિટેટર
બ. બિઝનેસ કોરોસ્પોન્ડન્ટ્સ અને બેંકિંગ ફાઇનાન્સ
ક. બિઝનેસ કોરોસ્પોન્ડન્ટ્સ અને બિઝનેસ ફેસિલિટેટર
ડ. બેંકિંગ કોમ્યુનિકેશન અને બિઝનેસ ફાઇનાન્સ
10. નીચેના પૈકી કઈ સરકારી યોજના “નાણાકીય સમાવેશ યોજના” નથી?
- અ. અટલ પેન્શન યોજના બ. પ્રધાનમંત્રી જન ધન યોજના
ક. પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજના ડ. સ્વચ્છ ભારત યોજના
11. બેન્કરને ટાંચનો હુકમ મળે ત્યારે બેંકર _____.
- અ. ગ્રાહકનું ખાતું ખોલશે બ. ગ્રાહકને લોન આપશે
ક. ગ્રાહકને શેર આપશે ડ. ગ્રાહકના ખાતાને સ્થગિત કરશે
12. RBI બેંકિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટની કલમ _____ હેઠળ કોઈપણ બેંકની તપાસ કરી શકે છે.
- અ. ૨૫ બ. ૩૦ ક. ૩૫ ડ. ૪૦

13. કઈ સમિતિએ BCBF મોડલની ભલામણ કરી ?
- અ. આર.એસ.શાહ
ક. વી.કે.ગુમા
- બ. એચ.આર.ખાન
ડ. એમ.એચ. શર્મા

14. નીતિમત્તા જાળવવા માટે બેન્કોએ શું કરવું જોઈએ?
- અ. શેર બજારમાં રોકાણ
બ. NPAના ખોટાં આંકડા જાહેર કરવાં
ક. RBIની માર્ગદર્શિકાનું પાલન કરવું
ડ. જોખમી અસ્કયાતોમાં નિવેશ કરવું

15. POSનું પૂર્ણ સ્વરૂપ.
- અ. પ્રાઈઝ ઓફ સેટલમેન્ટ
ક. પોઈન્ટ ઓફ સેલ
- બ. પ્રાઈઝ ઓફ સેલ
ડ. પોઈન્ટ ઓફ સેટલમેન્ટ

Q.2 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર)

8

1. બેંકરના ગ્રાહકનો અર્થ સમજાવો.
2. IMPSનું પૂરું નામ જણાવો.
3. નાણાંકીય સાક્ષરતા એટલે શું?
4. ઇએફટી એટલે શું?
5. સામાન્ય લિયનનો અર્થ સમજાવો.
6. CSR એટલે શું?
7. પેમેન્ટ વોલેટ એટલે શું?
8. બેંકરનો ખાતા સરભર કરવાનો અધિકાર એટલે શું?

Q.3 બેંકર-ગ્રાહક વચ્ચેના સંબંધના વિશિષ્ટ લક્ષણો સમજાવો.

13

અથવા

બેંકિંગ લોકપાલ યોજના એટલે શું? બેંકિંગ લોકપાલ યોજનાના ઉદ્દેશો, સત્તા અને ફરજો સમજાવો.

Q.4 (અ) ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે)

8

1. RTGS
2. બેંકોના સંદર્ભમાં નીતિમતા
3. રિઝર્વ બેંકને મોકલવાના પત્રકોની જોગવાઈ
4. નાણાંકીય સમાવેશમાં BC/BFની ભૂમિકા.

(બ) ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે)

6

1. અનિચ્છનીય ગ્રાહકનું ખાતું બંધ કરવાની વિધી
2. બેંકિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ મુજબ ઓડિટ અંગેનો જોગવાઈ
3. એટીએમ
4. ક્રિયોસ્ક બેંકિંગ

*****END*****